

11. april 2019. godine

Publikacija "skenirala" preduzeća i preduzetnike

Republički zavod za statistiku (RZZS) objavio je publikaciju "Preduzeća po veličini i preduzetnici u Republici Srbiji, 2015-2017. godine".

Kako je rečeno na današnjoj promociji, ovom praksom nastavlja se sveobuhvatno statističko praćenje preduzeća i preduzetnika prema standardima koje propisuje EVROSTAT, što obezbeđuje međunarodno uporedive indikatore u poslovanju.

Direktor Zavoda Miladin Kovačević rekao je da je period kojim se publikacija bavi, 2015-2017, karakterističan po tome što je zemlja ušla u jednu "zonu rentabiliteta" i, kako je kazao, poboljšanih performansi preduzeća.

"To je period kada smo izašli iz zone negativnog finansijskog rezultata. Došlo je do povećanja konkurentnosti, što se dogodilo najviše zbog konsolidacije finansija, a posebno javnih finansija", istakao je Kovačević.

On je rekao da je povoljna finansijska klima u Evropi, pa i u zemlji, uticala da "preduzeća pređu zonu većih profita nego što su kamatne stope", a što je doprinelo i boljem finansijskom rezultatu.

Kovačević je posebno pomenuo i finansijsku stabilnost u pogledu međuvalutnih odnosa, jer je zbog stabilnog kursa dinara došlo do "izbegavanja gubitaka na kursnim razlikama".

Autor publikacije Milan Burzanović istakao je da je broj poslovnih subjekata, kada je reč o preduzetnicima, povećan za 10,5 odsto u posmatranom periodu.

"Godine 2015. bilo je 232.765 preduzetnika, a 2017. godine 257.267, što je povećanje od 10,5 odsto", rekao je Burzanović.

Razvrstavajući preduzeća na mikro, mala, srednja i velika, on je istakao da je kod sve četiri kategorije prisutan porast u broju tih poslovnih subjekata.

Kod mikro preduzeća porast je 8,6 odsto, kod malih 11 odsto, kod srednjih 8,7 odsto, a kod velikih 5,5 odsto, napomenuo je Burzanović.

U kategoriji BDV (bruto dodata vrednost), kao makroekonomskog pokazatelja koji, kako kaže, i najbolje odslikava produktivnost poslovnih subjekata, registrovan je porast u 2017. u odnosu na 2015. godinu.

Profesor na Geografskom fakultetu Edvard Jakopin kazao je da je pomenuta zona rentabiliteta od 2015. godine vidljiva i jasna.

"Svaka analiza, pa i ova, pokazuje da je sve što se desi pozitivno u ekonomiji u suštini plod velikih i srednjih preduzeća. Broj velikih i srednjih se povećao, i to je dobro. Srednja su krvotok jedne ekonomije, i čine balans", poručio je Jakopin.

S druge strane, ističe, vidi se da "preduzetnički sektor hramlje", dodajući da je svojevrsna neuravnoteženost prisutna, jer se "pola novostvorene vrednosti stvori u Beogradu".

Tanjug/Vesti online

Stres na poslu - glavni uzroci i kako ga pobediti

Zaposleni se danas suočavaju sa stresom mnogo više nego ranije, a glavni uzroci stresa na radnom mestu su opterećenost obimom, rokovima i ciljevima posla, međuljudski odnosi i usklađivanje privatnog i poslovnog života, rečeno je večeras na tribini "Na kafici sa psihologom - stres na poslu" u organizaciji Hemofarm fondacije i Instituta za psihologiju.

Psiholog i psihoterapeut u KBC "Dragiša Mišović - Dedinje" Vladimir Borovnica ukazao je da je pritisak na radnom mestu jedna od najaktuelnijih tema u savremenom svetu i da se zaposleni danas bore sa velikom količinom tzv. umerenog stresa.

- 'Nije reč o ekstremnom stresu jer je mali broj onih koji su na poslu životno ugroženi, ali je većina sve vreme pod određenim pritiskom, to je umereni sters koji je hroničan i najštetniji za zdravlje - objasnio je Borovnica.

Kako kaže, zaposleni su pod stalnim pritiskom zbog količine posla, rokova, neizvesnosti, postavljenih ciljeva, ali i zbog međuljudskih odnosa i manjka vremena, odnosno nemogućnosti da balansiraju između privatnog i poslovnog života.

Govoreći o simptomima stresa, Borovnica navodi da se kod zaposlenih ispoljavaju na različite načine, od emocionalnog nezadovoljstva, uznemirenosti, napetosti, besa i tenzije do telesnih simptoma kao što su glavobolja, znojavi dlanovi, pritisak u grudima.

- A ako stres predugo traje, to dovodi i do ugrožavanja zdravlja - napominje Borovnica koji smatra da kompanije mogu na razne načine da smanje stres kod zaposlenih.

- Počev od adekvatne opterećenosti zaposlenog i jasnije definisanih uloga na radnom mestu do pružanja mogućnosti da se zaposleni razvijaju i da balansiraju između privatnog i poslovnog života - navodi Borovnica.

On dodaje da zaposleni imaju širok izbor antistres metoda kojima mogu da se bore protiv stresa.

- Sport je jedna od najboljih antistres metoda, zatim razvijanje dobrih socijalnih odnosa do toga da treba da imamo jasan cilj pred sobom zašto se borimo sa svim tim izazovima na poslu - savetuje Borovnica.

Psiholog i senior direktor ljudskih resursa kompanije Hemofarm Marina Mitić Jekić rekla je da je cilj projekta "Na kafici sa psihologom" podizanje svesti o važnosti mentalnog zdravlja.

Primetila je da se zaposleni danas suočavaju sa stresom mnogo više nego ranije, a prema njenom mišljenju razlozi za to su mnogostruki.

- Postali smo potrošačko društvo što nameće dodatni stres koji nije direktno povezan sa poslom, ali sigurno je da generiše stres. Kompanije se sve više odlučuju za projekte koji podrazumevaju izvesne optimizacije i "daunsajzinge", a čak i kada se odluče za razvojne projekte, to podrazumeva mnogo pritiska na poslu. Sve to doprinosi povećanju stresa - smatra Mitić Jekić.

Kako kaže, zaposleni često nemaju prilike da saznaju i nauče o tome kako da se nose sa stresom zbog čega bi kompanije trebalo da razvijaju kulturu u kojoj je potpuno normalno otvoreno govoriti o tom problemu.

- O stresu treba razgovarati i sa nadređenima i sa kolegama, a kompanije treba da razvijaju kulturu u kojoj je normalno učiti o tehnikama prevazilaženja stresa. Kod nas se, za razliku od zapadnih zemalja, ne pridaje dovoljno pažnje tome, a mislim da ćemo morati i kao društvo i kao kompanije da se zajednički borimo protiv sve većeg stresa na poslu - navela je Mitić Jekić.

Novinarka i pr menadžer Urgentnog centra Jovana Uhrin rekla je da je zbog posla kojim se bavi izgubila pojam o tome šta znači provoditi vreme bez stresa, a kao antistres metodu preporučila je brzo hodanje.

- Hodam i do pet kilometara, sa ili bez muzike, i za to vreme razmišljam, to je najbolji način da se oslobodite stresa. Kao i trenuci sa detetom sa kojim zbog posla ne provodim vremena koliko bih želela što, takođe, stvara stres - kaže Uhrin.

ISTRAŽUJEMO Ko je u Srbiji SREDNJA KLASA, šta radi i živi li bolje nego u vreme SFRJ

Mesečna primanja iznad hiljadu evra, solidan automobil, bar jedan odlazak na zimovanje i letovanje u toku godine, neki su od parametara koji odlikuju srednju klasu. Ekonomisti i sociolozi se slažu u jednom - srednja klasa se u Srbiji odavno izgubila, a prema mišljenju pojedinaca poslednji put je postojala još u vreme SFRJ.

Za određivanje srednje društvene klase u Srbiji postoje dvostruki parametri - ekonomski i sociološki.

U ekonomske spadaju mesečna primanja iznad hiljadu evra, dopunski profesionalni rad kao još jedan izvor prihoda, automobil u vrednosti od 10.000 evra, ali materijalna mogućnost za odlazak na zimovanje ili letovanje bar jednom godišnje, kao i redovne posete bioskopu i pozorištu.

U sociološke parametre spada fakultetska diploma, poznavanje stranog jezika, znanje rada na računaru, ne postojanje kritičnosti prema institucijama.

- U potrošnji domaćinstava i pojedinca postoji hijerarhija potreba: prvo se zadovoljava potreba za hranom, pa za odećom i obućom i tako dalje dok ne preostane višak za rekreaciju i slične potrebe - navodi ekonomista Miroslav Zdravković za "Blic".

S tim u vezi, sa njim se slaže i profesor na Ekonomskom fakultetu Ljubodrag Savić koji objašnjava da bi neko u ostvario sve ono što bi ga karakterisalo kao pripadnika srednjeg staleža, mora da ima i dva i po puta veća primanja od onoga što se troši na potrošačku korpu.

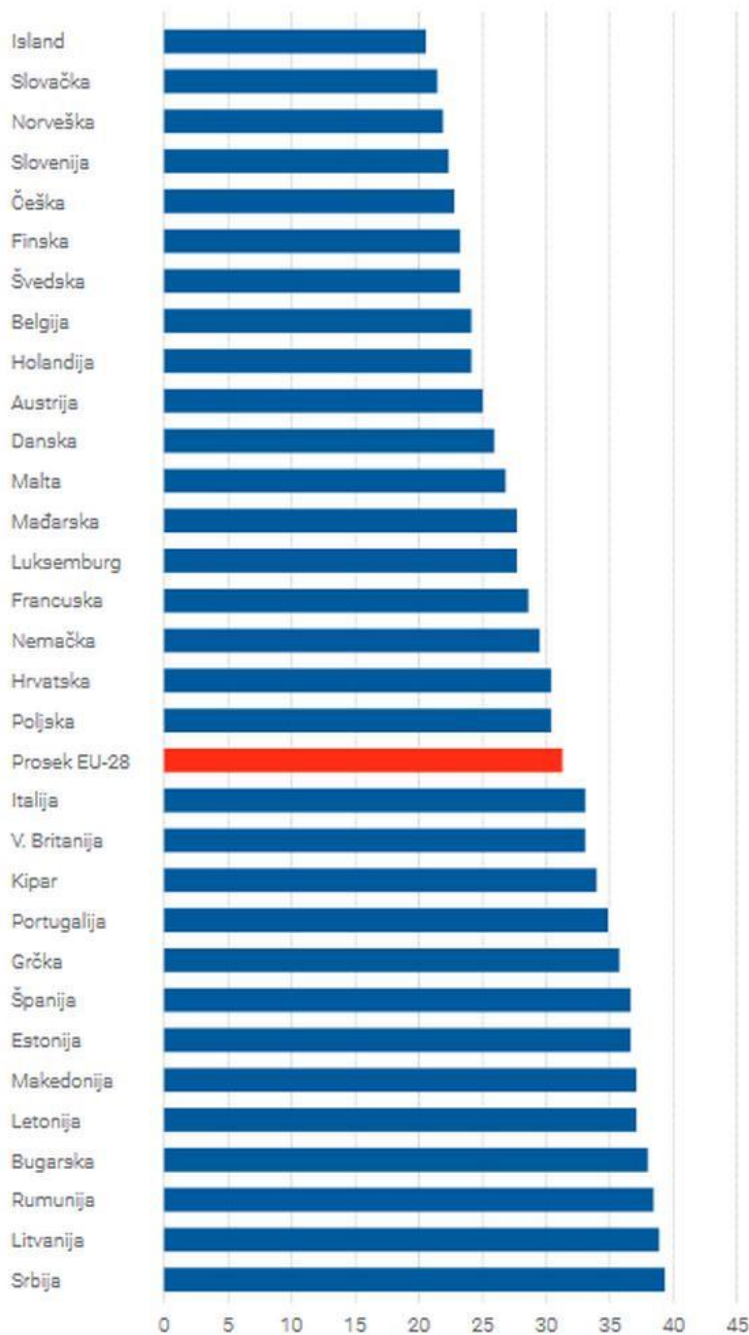
- Srednja klasa u Srbiji je polako nestajala od devedesetih godina kada je srpsko društvo počelo da se polarizuje, pa sada većinom imamo ili one koji imaju dosta novca, ali koji često ne zadovoljavaju obrazovne standarde i one koji su u stalnom preživljavanju - kaže Savić i dodaje da se srednja klasa kod nas zadržala još u onim zanimanjima koji imaju uticaj na društvena zbivanja kakvi su lekari, pojedini profesori i inženjeri.

Srednju klasu koju smo imali sedamdesetih-osamdesetih godina Srbija više nema, ni u pogledu masovnosti ali ni kada se uporedi nivo potrošnje tada i sada. Srednja klasa primerena je ekonomiji koju imamo.

Kakva je bila srednja klasa u SFRJ?

Razlika između srednje klase u to vreme i sada je, prema mišljenju ekonomista, u tome što je tada postojao određeni sled koji je nekoga svrstavao u srednji stalež, a plata čak i devedesetih je bila oko 600 maraka, što je danas nominalno oko 1.000 evra.

Grafikon 4. Gini koeficijent za evropske zemlje, 2015.

- U SFRJ se sve znalo: kada neko završi fakultet odmah je spadao u srednju klasu, jer je dobijao bolje plaćen posao. Materijalno su ljudi bili nezavisni, a društveno su imali mnogo veći uticaj, bili su prisutni u medijima i njihovo mišljenje je bilo poštovano, mogli su sebi da priušte zimovanje, letovanje i dva solidna automobila - objašnjava Savić i dodaje da se stalež dugo gradio, dok je danas dovoljno mnogo manje truda i znanja da neko dospe u bogati sloj društva.

On zaključuje da je u vreme SFRJ neko mogao da stekne i kupi stan od svojih primanja i ako je pripadao radničkoj klasi, dok je danas to nemoguće nekome ko potencijalno pripada bogatom sloju ljudi.

Razlika između siromašnih i bogatih najveća u Evropi

Prema merenju dužine koeficijenta iz 2016, Srbija je po nejednakosti ispred svih zemalja članica Evropske unije. Dužina koeficijenta u iznosu od 38,6 poena, značajno je bila veća od prosečnog iznosa za 28 zemalja EU, ali i od svih zemalja u okruženju poput Makedonije (35,2) i Hrvatske (30,6), a posebno iznad dužine koeficijenta za Sloveniju (24,5) koja je najbolje rangirana od bivših jugoslovenskih republika, što je u Evropi slučaj sa Islandom.

Prvi na listi uzroka za veliku nejednakost u dohotku između bogatih i siromašnih u Srbiji su domaćinstva sa niskim intenzitetom rada,

odnosno nezaposlena lica ili lica koja rade manji broj sati u nedelji.

Drugi uzrok je veliki raskorak u platama zaposlenih lica. Zarade značajno doprinose ukupnoj nejednakosti, čak 93 odsto, ali je i povećavaju iz godine u godinu.

Treći uzrok leži u dosadašnjim ekonomskim merama. Smanjenje zarada u javnom sektoru za deset odsto na sve neto zarade onih lica koji zarađuju više od 25.000 dinara je jedna od mera koja je suprotno očekivanjima, negativno uticala na džini koeficijent.

NOVI ZAKON STUPA NA SNAGU: Puna primanja na bolovanju zbog deteta

Zakon o zdravstvenom osiguranju koji u četvrtak stupa na snagu napokon donosi olakšanje roditeljima. Novine će važiti kod teškog oštećenja mozga i pogoršanja zdravlja, kao i raka

RODITELJI teško bolesne dece od četvrtka će, po novom Zakonu o zdravstvenom osiguranju koji stupa na snagu, za odsustvo s posla zbog nege deteta dobijati nadoknadu u visini 100 odsto zarade, umesto dosadašnjih 65 odsto. To, međutim, važi samo za one koji tek otvaraju bolovanje, dok će svi koji su bolovanje započeli po starom zakonu, do isteka četiri meseca, koliko su po ranijim pravilima mogli da odsustvuju s posla, dobijati nadoknadu u visini 65 odsto plate, a na 100 odsto "prelaze" tek ako im ta bolovanja budu produžena.

Po novom zakonu, bolovanje će se isplaćivati zaposlenom roditelju 100 odsto u slučaju teškog oštećenja zdravstvenog stanja deteta do izlečenja, a najduže do njegove 18. godine.

- Novo pravilo važi za teška oštećenja moždanih struktura, maligne bolesti i teška pogoršanja zdravstvenog stanja - objašnjavaju u Ministarstvu zdravlja.

U javnosti su mnogi pogrešno protumačili izmenu zakona, očekujući da će za svako bolovanje zbog bolesti deteta roditelj dobiti nadoknadu 100 odsto. U Ministarstvu zdravlja potvrđuju da to nije tako i da se odnosi samo na određena teška stanja, koja se "podvode" pod već tri pomenute grupe. Kako objašnjavaju, neće se praviti nikakva posebna lista oboljenja zbog kojih roditelji mogu da dobijaju 100 odsto zarade na bolovanju, nego će "struka ceniti koja su to teška oštećenja moždanih struktura i teška pogoršanja zdravstvenog stanja, dok je kod malignih bolesti to sasvim jasno".

U Zakon je zapravo u celini unet predlog Nacionalnog udruženja roditelja dece obolele od raka

(NURDOR), koje je još 2013. godine predložilo Ministarstvu zdravlja da bolovanje roditelja deteta obolelog od maligne bolesti traje sve vreme lečenja, uz punu zaradu.

U Srbiji se maligne bolesti godišnje otkriju kod 400 mališana, ali nisu svi roditelji zaposleni, pa neće koristiti bolovanje. U Ministarstvu zdravlja kažu da nije veliki broj roditelja koji po ovom osnovu idu na bolovanje, pa se ni povećanje izdvajanja neće znatno osetiti u budžetu.

Za roditelje teško bolesne dece menja se i procedura otvaranja bolovanja, tako što se sada "preskače" prvostepena lekarska komisija.

- Predlog za bolovanje zbog brige o teško bolesnom detetu daje zdravstvena ustanova na tercijalnom nivou, u kojoj se dete leči, kao što je, recimo, Institut za majku i dete - objašnjavaju u Ministarstvu zdravlja. -

Zatim izabrani lekar, pedijatar, upućuje direktno drugostepenoj lekarskoj komisiji RFZO, koja kasnije na svakih šest meseci ceni opravdanost bolovanja.

U NURDOR kažu da je ova izmena Zakona veoma važna pre svega za porodice u kojima dete oboli:

- Prisustvo roditelja za sve vreme trajanja lečenja i materijalna sigurnost porodice jedni su od najvažnijih uslova da bi proces lečenja tekao mirno i bio uspešan. Na ovaj način sistem i država staju iza onih kojima je potrebna podrška obezbeđujući im neophodnu sigurnost i mogućnost brige o porodici, onda kada je život deteta ugrožen.

DODATAK ZA NEGU DRUGOG LICA U MINISTARSTVU zdravlja kažu da nadoknada za bolovanje od 100 odsto roditeljima teško bolesne dece ničim nije uslovljena, što bi trebalo da znači da će oni i dalje moći da primaju dodatak za pomoć i negu drugog lica, koji trenutno ostvaruje 7.906 dece. Prema važećim propisima, PIO fond radi medicinsko veštačenje dece, a po predlogu centara za socijalni rad. Mesečni iznos dodatka je 10.541 dinar, a postoji i uvećano primanje koje je trenutno 28.427 dinara.

NAZIRE SE REŠENJE DECENIJSKOG PROBLEMA: Dužnicima u “švajcercima” otpis i do 40 odsto glavnice

Na stolu radne grupe predlog leks specijalisa. Ostatak duga se konvertuje u evro, a predložena je fiksna kamata od 3,5 odsto na godišnjem nivou

REŠENJE decenijskog problema zaduženih u švajcarskim francima je na vidiku. Na stolu je, kako ekskluzivno saznaju "Novosti", predlog leks specijalisa prema kome bi se svim zaduženima otpisalo 40 odsto trenutnog duga. Novi iznos glavnice bi se vezao za evro, a otplaćivaće ga uz godišnju kamatu od 3,5 odsto. Konačan dogovor u sredu, međutim, još nije postignut. Koplja se lome upravo oko usaglašavanja svih strana o tačnom procentu otpisa, koji se, prema izvoru "Novosti" bliskom pregovorima, u diskusijama kreće od 35 do 40 odsto. Ostalo je, takođe, da se usaglasi niz pravnih detalja, a razgovori se nastavljaju već danas.

O finalnom izgledu zakona od prošlog četvrtka dogovaraju se predstavnici Ministarstva finansija, Narodne banke Srbije, Udruženja banaka Srbije, osam banaka sa najviše plasiranih kredita u francima i predstavnici Udruženja CHF u ime zaduženih građana. Po prvobitnom predlogu, dužnicima je trebalo da se otpiše 30 odsto preostale glavnice, koja je kod nekih (preračunato u evre) čak i veća nego pre 11 ili 12 godina kada su se zadužili. Takođe, predlog je bio da se

otpis radi do visine od 50.000 evra preostalog duga, od čega bi praktično bili izuzeti oni koji su uzeli veće iznose zajmova. Prema podacima Kreditnog biroa, postoji 265 kredita u francima u iznosima većim od 20 miliona dinara, što su pojedinačni krediti vredniji od 160.000 evra.

Ono što je zasada izvesno jeste da će svi dužnici u francima biti obuhvaćeni otpisom. Ovaj iznos otpisa, koji za dužnike predstavlja spas i konačni izlazak iz agonije, za banke i državu su trošak. S obzirom na to da je trenutno stanje duga zaduženih u švajcercima 540 miliona evra, ukupan otpis kretao bi se od 189 miliona evra do 216 miliona evra, u zavisnosti od toga da li je reč o 35 ili 40 odsto.

Još nije precizirano koji deo ukupnog troška rešavanja ovog problema bi snosile banke, a koliki deo država. "U igri" su procenti 60:40 pa do 70:30 (banke-država). To znači da se potencijalni trošak države, kada je reč o otpisu dela dugova građana, kreće od minimalnih 57 miliona evra, pa do 86 miliona evra. Uz to bi išao i otpis zateznih kamata za sve one dužnike koji nisu mogli uredno da namiruju mesečne rate.

Rešavanju problema zaduženih u švajcarskim francima pristupilo se posle višednevnih protesta članova Udruženja CHF ispred Vrhovnog kasacionog suda, koji je 2. aprila konačno doneo pravni stav prema kojem je indeksacija kredita u švajcarskim francima - ništava. Protest je obustavljen na ličnu molbu predsednika Srbije, a potom su usledili pregovori oko rešavanja konkretnog problema.

Sada su oči i bankara i zaduženih uprte upravo u državu koja bi trebalo da omogući ostvarivanje pravde za zadužene, ali da istovremeno ne "udari" prejako po bankama. Jer bi im se to moglo vratiti kao bumerang na ovdašnjim i međunarodnim sudovima. Da li je država našla međurešenje koje odgovara i bankama i zaduženima biće poznato uskoro. Jer, po nekim tumačenjima, kada bi se striktno poštovao stav Vrhovnog kasacionog suda o konverziji ovih kredita u evro po uslovima koji su važili na dan zaduženja, banke bi imale trošak od maksimum 20 odsto na ime otpisa. Pojedini sudski veštaci pak računaju da bi dužnici koji sa ovakvim stavom zatraže pravdu na sudu mogli da "glatko" dobiju čak 70 odsto otpisa. Rešenje je, očigledno, u sredini.

Kada je reč o dužnicima, ukoliko predlog leks specijalisa sa 40 odsto otpisa konačno dobije zeleno svetlo, računica je jednostavna: svaki dužnik svoju preostalu glavnicu u francima treba da pretvori u dinare po zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije. Na jučerašnji dan zvaničan kurs franka je bio 104,69 dinara, pa bi glavnicu od 50.000 franaka bila 5,2 miliona dinara. Od toga se oduzima 40 odsto iznosa, u ovom slučaju se dobija 3,1 milion dinara, i potom ponovo preračunava po zvaničnom kursu, ali ovaj put u - evro. S obzirom na to da je kurs juče bio 117,98 dinara za evro, nova glavnicu za ovog dužnika iznosila bi 26.621 evro. Primenom kamatne stope od 3,5 odsto godišnje, nova rata ovog dužnika kretala bi se oko 191 evra mesečno, u slučaju da treba svoj dug da otplaćuje još 15 godina.

Pojedinim dužnicima bi se, po ovoj računici, mesečne rate smanjile i za više od 100 evra.

- Već sam obećao kolegama pečenje ako zaživi ovakvo rešenje. Meni lično odgovara otpis 40 odsto glavnice, što bi mi ratu sa sadašnjih 257 franaka, što je oko 230 evra, smanjilo na 170 evra mesečno - kaže Milan V. iz Beograda. - Preostala glavnicu će mi sa sadašnjih 34.607 evra, pasti na 20.764 evra. Nisam mogao ni da sanjam da ću posle godina i godina muka i neizvesnosti oko svake rate, napokon moći mirno da spavam.

Ukoliko bi se ovom istom dužniku otpisalo nešto manje glavnice - 35 odsto, ona bi mu pala na 22.494 evra, a rata na 173 evra.

NEKIMA PREOSTAJE SUD

DUŽNICI u švajcarskim francima koje su izvršitelji već izbacili iz stanova, pravdu će morati da potraže na sudu. U tužbi za naknadu štete od banke moći će da se pozovu na pravni stav Vrhovnog kasacionog suda po kojem je indeksacija kredita u francima - ništava. Ovo isto važi i za korisnike koji su već prihvatili neki od ranijih nepovoljnijih uslova konverzije svog kredita iz franaka u evre.

Direktor "Železnice" bez konkursa

Vlada Srbije na čelo železničke kompanije imenovala Gorana Adžića u statusu vršioca dužnosti. Na istoj sednici razrešen Miroslav Stojčić, koji je pre mesec i po podneo ostavku

ŽELEZNICE Srbije dobile su novog direktora, doduše u statusu vršioca dužnosti. Vlada je na poslednjoj sednici na čelo ovog preduzeća postavila Gorana Adžića, koji je dosad bio u "Infrastrukturi železnice". Pre mesec i po dana ostavku na ovu poziciju podneo je Miroslav Stojčić, jedini od četiri direktora železničkih preduzeća koji je izabran na javnom konkursu. Vlada naslednika nije birala javnim pozivom.

Na istoj sednici Vlada je razrešila dužnosti Stojčića i još dva izvršna direktora iz Odbora direktora ove kompanije. Razrešeni su Nenad Kecman, koji je, kako "Novosti" saznaju, otišao u penziju i Rajka Kovića. Ković je razrešen, jer po zakonu sada direktor sam bira i imenuje najbliže saradnike.

Prethodni direktor ostavku je podneo krajem februara, pošto mu je mandat istekao 17. januara ove godine, a nadležni se dotad nisu oglasili da li će postavljati naslednika. Upravljanje kompanijom bilo mu je otežano činjenicom da Vlada nije usvojila novi statut preduzeća, a imovina i račun su blokirali izvršitelji zbog tužbi radnika. Novi direktor veruje da će problem rešiti.

- Ne bih se prihvatio pozicije i ovog posla da ne verujem da ćemo rešiti problem - rekao je u utorak Goran Adžić za "Novosti". - Nadamo se da je rešenje na pomolu. Mi ćemo uraditi sve što je u našoj moći. U međuvremenu je usvojen novi statut preduzeća. Ima niz novina. Jedna od njih je da će skupština preduzeća ubuduće brojati pet, umesto 15 članova. Vlada je ranije imenovala izvršne direktore, a sada je to u nadležnosti direktora.

Posle raspodele nadležnosti među železničkim preduzećima, "Železnicama Srbije" su pripali dugovi i imovina. Račun im je trenutno u blokadi od oko 762,7 miliona dinara i to zbog 8.000 sudskih sporova povodom smenskog rada, toplog obroka i regresa. Rešenje je trebalo da bude prodaja imovine, a potom bi se sklopili sporazumi o reprogramu duga. Preduhitrili su ih, međutim, izvršitelji koji su stavili zabranu raspolaganja i oni je prodaju.

IMENOVANJA

VLADA Srbije i dalje preferira postavljanje vršilaca dužnosti. Na poslednjoj sednici ubedljiva većina kadrovskih rešenja nije imenovana u pun mandat. Postavljeno je čak 26 vršilaca dužnosti u raznim institucijama, a svega četiri rešenja nemaju "privremeni" atribut.

POZIVI BEZ RASPLETA

KONKURSI za izbor direktora tri železnička preduzeća, "Srbija voza", "Srbija kargo" i "Infrastrukture železnice", Vlada je raspisala pre skoro dve godine, krajem maja 2017. Ti konkursi do danas nisu zaključeni, najbolji kandidati nisu izabrani, a kompanijama upravljaju vršioци dužnosti.

RTS, Politika

Srbija šampion u starenju nacije

Zbog najnižeg prirodnog priraštaja i sve masovnijeg odlaska mladih iz zemlje, Srbija ima nepovoljnu starosnu strukturu, jer je prosečna starost skoro 43 godine.

Ne samo da imamo najniži prirodni priraštaj u odnosu na sve bivše jugoslovenske republike, već smo i jedna od samo 32 države sveta koja beleži pad broja stanovnika.

Ako se nastave sadašnji demografski trendovi, prognoze UN su da će na teritoriji Srbije 2061. godine živeti tri miliona ljudi manje nego danas.

Demograf Goran Penev iz Instituta društvenih nauka u izjavi za RTS kaže da se te prognoze odnose i na teritoriju Kosova i Metohije.

Ukoliko se ostvare neke od naših projekcija za Centralnu Srbiju i Vojvodinu, broj stanovnika mogao bi biti manji za 20 do 30 odsto, što je više od projekcija UN, rekao je Penev.

Objašnjava da na ovakav trend utiču brojni faktori – niska stopa rađanja, odlazak stanovništva iz zemlje i umereno produženje očekivanog trajanja života.

„Imajući u vidu ostarelo stanovništvo, prosečna starost je 43 godine, međutim, bitnije je da je čak 33 odsto više starijih od 65 godina nego mlađih od 15 godina. Potpuno je poremećena starosna struktura“, izjavio je Penev.

Prema njegovim rečima, ceo svet stari, ali Srbija spada u grupu zemalja sa demografski najstarijim stanovništvom na svetu. Sve kasnije rađanje dece i razvodi utiču na demografsku sliku, ali ne u tolikoj meri kako smatraju laici, objašnjava Penev.

Upozorava da se nepovoljni demografski trendovi nastavljaju, te da je 2018. godine prvi put u proteklih 120 godina u Srbiji bio manji broj živorođenih nego u godinama nakon Prvog i Drugog balkanskog rata.

Početakom 50-ih godina u Srbiji se rađalo oko 160.000 dece, a sada je taj broj 65.000. Međutim, Penev ukazuje na to da se to iz godine u godinu smanjuje, te da je prvi put zabeleženo manje od 65.000 živorođenih.

„Povećanje broja stanovništva prisutno je u celom svetu osim u Evropi, Evropa je i demografski stari kontinent. I niske stope rađanja i smanjenje broja stanovnika su najprisutniji u Evropi. Jedino se u Africi povećava broj stanovnika, pa su projekcije UN da će do 2050. jedino Afrika povećati udeo u ukupnom stanovništvu sveta“, rekao je Penev.

ПОЛИТИКА

Država dotira zapošljavanje 1.130 pripravnika kod privatnih poslodavaca

U finansiranju novog programa NSZ učestvuje do 12 meseci, a poslodavac ima obavezu da zadrži osobu u radnom odnosu najmanje pola godine nakon isteka tog perioda

Budžet Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ), težak oko četiri milijarde dinara, za sprovođenje mera aktivne politike zapošljavanja, ove godine veći je za oko 350 miliona dinara, jer je u 2019. država uvela novi program za pripravnike, kao podršku zapošljavanju nove radne snage. Ideja je da se ublaži odlazak radne snage iz zemlje i zadrže obrazovani da bi odmah nakon završetka školovanja mogli da počnu da rade. Namenjen je nezaposlenima sa visokim, ali i srednjim

obrazovanjem, a kako saznajemo u NSZ-u, u njega će biti uključeno ukupno 1.130 građana sa evidencije ove službe. Program će biti moguće realizovati samo kod poslodavca koji pripada privatnom sektoru i redovno izmiruje svoje poreske obaveze.

– Podrazumeva obavezu zapošljavanja pripravnika i uplatu poreza i doprinosa za njihov rad kod poslodavca, za razliku od programa stručne prakse, koji se sprovodi bez zasnivanja radnog odnosa. Kroz program za mlade nezaposlene sa visokim obrazovanjem pripravnici će biti stručno osposobljeni za samostalan rad u zanimanju koje su stekli kroz najmanje visoko četvorogodišnje obrazovanje. Realizuje se uz zasnivanje radnog odnosa, a NSZ učestvuje u finansiranju programa do 12 meseci. Poslodavac ima obavezu da zadrži osobu u radnom odnosu najmanje šest meseci nakon isteka perioda finansiranja – navode u NSZ-u i podsećaju da program pripravnika za nezaposlene sa srednjim obrazovanjem traje šest meseci kroz zasnivanje radnog odnosa na određeno vreme. U tom slučaju poslodavac ostvaruje pravo na naknadu troškova zarade za uključenog pripravnika u trajanju od pola godine, kada ima obavezu da ga zadrži u radnom odnosu još tri meseca nakon završetka programa (ukupno devet meseci). Postoji i opcija oko zasnivanja radnog odnosa na neodređeno vreme (na početku programa ili do isteka šestog meseca, odnosno završetka programa), kada poslodavac ostvaruje pravo na naknadu troškova zarade za pripravnika u trajanju od pola godine i ima pravo na naknadu troškova zarade za još šest meseci, odnosno u ukupnom trajanju od

godinu dana. Tada poslodavac mora da zadrži pripravnika u radnom odnosu još najmanje šest meseci (ukupno 18 meseci).

U NSZ-u otkrivaju i da poslodavcu u toku realizacije programa za pripravnika sa visokim obrazovanjem refundiraju mesečnu neto zaradu od 30.000 dinara (za pun fond radnih časova) i pripadajući porez i doprinose za obavezno socijalno osiguranje, i to u trajanju do godinu dana. Kada je reč o pripravicima sa srednjim obrazovanjem, NSZ na mesečnom nivou refundira neto zaradu od 28.000 dinara, u trajanju od šest ili 12 meseci, u zavisnosti od vrste radnog odnosa.

U registrovanoj nezaposlenosti u martu ove godine učešće mladih do 30 godina iznosilo je 21,3 odsto, a na evidenciji NSZ tada je registrovano ukupno 568.514 nezaposlenih.